Αλγόριθμοι και Πολυπλοκότητα

Αρχοντία Γιαννοπούλου
Όλγα Φουρτουνέλλη

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ώρες διδασκαλίας

Τετάρτη 11:00 - 13:00

Παρασκευή 13:00 - 15:00

Βιβλιογραφία (Εύδοξος)

1. Th. H. Cormen, CH. E. Leiserson, R. L. Rivest and C. Stein, Introduction to algorithms, MIT- Press, 2009, 3rd edition, MIT Press.
   https://www.cup.gr/book/isagogi-stous-algorithmous/

2. Jon Kleinberg & Eva Tardos, Algorithm Design, Addison – Wesley, 2006
   https://www.cs.princeton.edu/~wayne/kleinberg-tardos/pearson/

3. S. Dasgupta, C. H. Papadimitriou & U. V. Vazirani, Algorithms, McGraw-Hill, 2008
   https://book.huihoo.com/pdf/algorithms/

Συμπληρωματική Βιβλιογραφία

- Σημειώσεις του μαθήματος Αλγόριθμοι και Πολυπλοκότητα από τον Β. Ζησιμόπουλο στην eclass

- Διαφάνειες του μαθήματος Αλγόριθμοι και Πολυπλοκότητα από τον Β. Ζησιμόπουλο στην eclass

Βαθμολογία

- Πρόοδος (Π)
- Γραπτό (Γ)

Τελικός βαθμός: $\max\{\Gamma, 0.3 \cdot \Pi + 0.7 \cdot \Gamma\}$

Ο βαθμός του γραπτού πρέπει να είναι τουλάχιστον 40% (αυστηρά).

Συνιστώμενα Προαπαιτούμενα

- Διακριτά Μαθηματικά

- Δομές Δεδομένων και Τεχνικές Προγραμματισμού

Από που προέρχεται η λέξη Αλγόριθμος;

Από τον Al-Khwarizmi

Πού μας χρησιμεύουν οι αλγόριθμοι;

Before there were computers, there were algorithms. But now that there are computers, there are even more algorithms, and algorithms lie at the heart of computing.

ΟΚ, αλλά γιατί να χάσω χρόνο σε ένα μάθημα Αλγορίθμων και Πολυπλοκότητας όταν μπορώ να ζητήσω από ένα LLM να μου λύσει οποιοδήποτε σχετικό πρόβλημα;

Κοινωνικά Δίκτυα

Επικοινωνία Drones

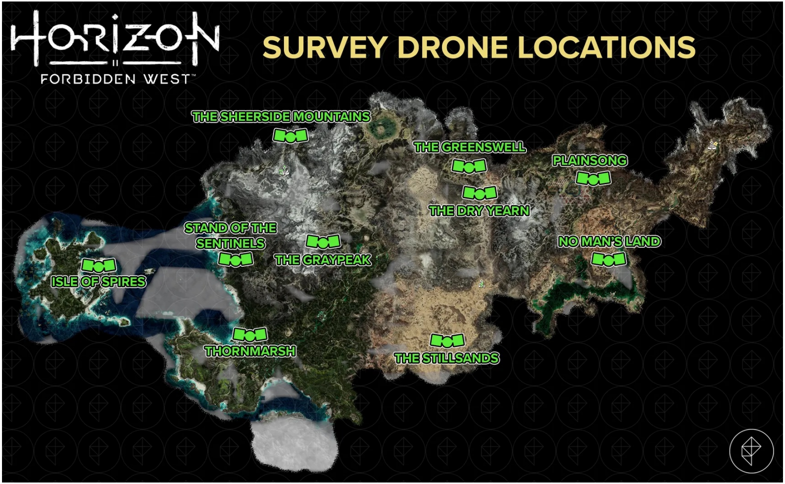

Εύρεση διαδρομών

Στο εμπόριο και τις συναλλαγές

Στόχοι

- Αποτίμηση της επίδοσης ενός αλγόριθμου
- Σύγκριση 2 αλγορίθμων που επιλύουν το ίδιο πρόβλημα
- Ανάπτυξη ενός «καλού» αλγορίθμου για ένα πρόβλημα

Είναι όλα τα προβλήματα επιλύσιμα από έναν αλγόριθμο;

ΟΧΙ

Υπάρχει για όλα τα επιλύσιμα προβλήματα «καλός» αλγόριθμος;

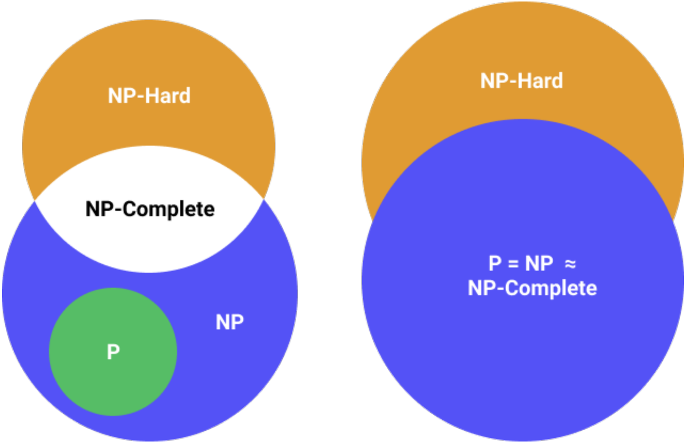

Είναι όλοι οι αλγόριθμοι προγραμματίσιμοι;

$$\text{Πρόγραμμα} \rightarrow \text{Αλγόριθμος}$$

$$\text{Αλγόριθμος} \overset{?}{\rightarrow} \text{Πρόγραμμα}$$

Για τη συνέχεια: Αλγόριθμος $\leftrightarrow$ Πρόγραμμα

Ψευδογλώσσα

Πίνακας Π με ονόματα σε αλφαβητική σειρά (π.χ. τηλεφωνικός κατάλογος, λεξικό, κλπ) στον οποίο αναζητούμε ένα όνομα

Αλγόριθμος(Π, x)

Επανέλαβε

Σύγκριση του αναζητούμενου με το μεσαίο στοιχείο

Αν είναι μικρότερο συνεχίζουμε στο πρώτο ήμισυ

Διαφορετικά συνεχίζουμε στο δεύτερο ήμισυ

Έως ($x =$ μεσαίο στοιχείο) ή ο πίνακας είναι κενός

Απόδοση αλγορίθμου

Ένα πρόγραμμα είναι χρήσιμο όταν

- σε *λογικό* χρόνο και
- σε *λογικό* χώρο μνήμης

εξάγει το σωστό αποτέλεσμα.

Η απόδοση του αλγόριθμου μετριέται με βάση:

- Χρόνο εκτέλεσης
- Απαιτούμενη μνήμη

τα οποία αποτελούν την **πολυπλοκότητά** του.

Δύο προβλήματα

Πρόβλημα 1

Είσοδος: n ακέραιοι $a_1, a_2, \ldots, a_n$.
Ζητούμενο: Να ταξινομήσουμε τους ακέραιους σε αύξουσα τάξη.

Πρόβλημα 2

Είσοδος: n αντικείμενα με αξίες $c[i]$ και όγκους $w[i]$ και ένα σακίδιο χωρητικότητας b.
Ζητούμενο: Να επιλέξουμε σύνολο αντικειμένων με τη μεγαλύτερη αξία που να χωράνε στο σακίδιο.

Η έννοια του στιγμιοτύπου

Πρόβλημα 1

Το n και οι ακέραιοι.

Πρόβλημα 2

Το n, τα $c[i]$, $w[i]$, και το b.

Η διάσταση του προβλήματος

Πρόβλημα 1

Το n, δηλαδή το πλήθος των ακεραίων.

Πρόβλημα 2

Το n, δηλάδή το πλήθος των αντικειμένων.

Η πολυπλοκότητα

Αποτίμηση της αποδοτικότητας του αλγόριθμου σε χρόνο και μνήμη.

- Μονάδα μέτρησης: Στοιχειώδης (ουσιώδης) πράξη, που θεωρούμε ότι γίνεται σε σταθερό χρόνο.

- Συνάρτηση της διάστασης του στιγμιοτύπου.

Τρεις τύποι πολυπλοκότητας

- Πολυπλοκότητα στη βέλτιστη των περιπτώσεων

- Πολυπλοκότητα στη χείριστη των περιπτώσεων

- Πολυπλοκότητα κατά μέσο όρο

Πρόβλημα

Είσοδος: Ένας πίνακας S που αποτελείται από n στοιχεία $a_1, a_2, \ldots, a_n$ και ένα στοιχείο x.
Ζητούμενο: Να απαντήσουμε αν το x είναι ένα από τα στοιχεία του S.

Αλγόριθμος

$i \leftarrow 1$
Όσο $(i \neq n+1)$ & $(a_i \neq x)$
  $i \leftarrow i+1$
Εάν $i > n$ τότε εκτύπωσε(όχι)
Αλλιώς στοιχείο x στη θέση i.

Διάσταση στιγμιότυπου n

Έστω D_n το σύνολο όλων των πινάκων n στοιχείων.

$C_{\beta\pi} = \min\{\text{κόστος}(d) : d \in D_n\}$ (πολυπλοκότητα βέλτιστης περίπτωσης)

$C_{\chi\pi} = \max\{\text{κόστος}(d) : d \in D_n\}$ (πολυπλοκότητα χείριστης περίπτωσης)

$$C_{\mu\pi} = \sum_{d \in D_n} p(d) \cdot \text{κόστος}(d)$$ (πολυπλοκότητα μέσης περίπτωσης)

όπου $p(d)$ είναι η πιθανότητα το δεδομένο d να είναι η είσοδος του προβλήματός μας

Αριθμητικό γινόμενο

Αριθμητικό γινόμενο

Είσοδος: Δύο διανύσματα διάστασης n, $a = (a_1, a_2, \ldots, a_n)$ και $b = (b_1, b_2, \ldots, b_n)$.
Ζητούμενο: Να υπολογιστεί το αριθμητικό τους γινόμενο.

Λύση

$sp \leftarrow 0$
Για k από 1 έως n
  $sp \leftarrow sp + a_k \cdot b_k$
Αριθμητικό γινόμενο $= sp$

Πλάνο μαθήματος

Τεχνικές Σχεδιασμού Αλγορίθμων

- Διαίρει και Κυρίευε (Divide and Conquer)
- Άπληστοι Αλγόριθμοι (Greedy Algorithms)
- Δυναμικός Προγραμματισμός (Dynamic Programming)